

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000140

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 12-а від 01.03.2024 року



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Забіянов Євген Володимирович

2. Yevhen Zabiianov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 029

Назва наукової спеціальності: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Дата захисту: 16-02-2024

Спеціальність за освітою: Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні меліоративні машини і обладнання

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** 4702

**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв

**Код за ЄДРПОУ:** 02214159

**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв

**Код за ЄДРПОУ:** 02214159

**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 13.31.

**Тема дисертації:**

1. Формування краєзнавчої електронної бібліотеки Півдня України: теоретико-організаційні засади
2. Formation of local history electronic library of Southern Ukraine: theoretical and organizational principles

**Реферат:**

1. Дисертація є першим комплексним дослідженням особливостей формування краєзнавчої електронної бібліотеки Півдня України (Одещини, Миколаївщини та Херсонщини). У ньому краєзнавча електронна бібліотека розглянута як цілісне системне утворення, яке має власні функції, ознаки, властивості, багаторівневу структуру, може бути кваліфікована як інноваційний продукт бібліотечної діяльності. Системотвірною складовою краєзнавчої електронної бібліотеки є її контент – інформаційне наповнення, склад документів відповідної семантичної, типо-видової, ареальної, авторської, хронологічної спрямованості, що відповідають краю як за змістом, так і за походженням. Враховуючи новизну, вагоме наукове і практичне значення формування краєзнавчої електронної бібліотеки на Півдні України, розроблено її концептосферу, базовану на адекватному виборі парадигмальних засад, пріоритетних методологічних і наукових передумов, базових принципів, які забезпечують її надійний теоретичний, методичний та організаційний фундамент, сприяють ефективному функціонуванню в багаторесурсному і багатодіяльнісному сучасному інформаційно-комунікаційному просторі. Обґрунтовано концептуальну

модель регіональної краєзнавчої електронної бібліотеки Півдня України, базовану на п'яти основних концептах: корпоративному, змістоутворюючому, ціннісному, читачецентрованому та широкодоступному вимірах. Доведено що краєзнавча електронна бібліотека консолідує електронні ресурси краєзнавчого змісту та місцевого походження бібліотек різних типів і видів, а також музеїв, архівів, закладів вищої освіти, інших установ, забезпечуючи їх довготривале зберігання та широку доступність для власних і віддалених користувачів. Її склад має гармонійно синхронізуватися зі структурою інформаційних краєзнавчих потреб не лише місцевого населення, а й іммігрантів та емігрантів, число яких суттєво збільшилося з посиленням міграційних процесів. Краєзнавча електронна бібліотека є відкритою, багатоструктурною та багатофункціональною системою, «гостинною» до включення до свого контенту електронних документів різних семантичних напрямів, типо-видових форматів, ареального та авторського походження, здатною до розширення своїх функціональних на вимоги і потреби користувачів. Краєзнавча електронна бібліотека акумулює в своєму зібранні електронні краєзнавчі колекції – найціннішу частину рідкісних, особливо цінних та унікальних примірників краєзнавчих видань, які потребують першочергового оцифрування, довготривалого зберігання як документної спадщини для нинішніх і прийдешніх поколінь. Підкреслено, що підвищення рівня дієвості регіональної краєзнавчої електронної бібліотеки забезпечується належним нормативно-правовим регулюванням, фінансовою, матеріально-технічною, науково-методичною, організаційною та кадровою підтримкою. Увесь масив публікацій, присвячених проблемі формування електронної бібліотеки, умовно поділено на сім груп: нормативно-правові документи; результати наукових досліджень українських і закордонних фахівців; спеціалізовані професійні журнали і збірники наукових праць України та світу; матеріали міжнародних і всеукраїнських наукових та науково-практичних конференцій; публічні звернення державних, громадських організацій та спілок; інформаційні матеріали українських і зарубіжних мережевих медіа та новітніх медіаплатформ; краєзнавчі цифрові проекти бібліотек Півдня України (Одеської, Миколаївської та Херсонської областей). Це створило надійну джерельну базу дослідження, дозволило дійти обґрунтованого висновку щодо існування фрагментарності та розбіжності в поглядах на формування системи краєзнавчих електронних бібліотек в українському та світовому науковому просторі, що дещо уповільнює обопільний інтеграційний процес. Вірогідність результатів дисертації забезпечено комплексом наукових підходів (соціокомунікативного, системного, структурно-функціонального, аксіологічного і компаративного), а також методів наукового пізнання (джерелознавчий аналіз, термінологічний аналіз, метод моделювання, вебаналіз), що сприяло цілісному розумінню краєзнавчої електронної бібліотеки Півдня України як системного утворення, яка ефективно функціонує на локальному, регіональному, міжрегіональному, національному і глобальному рівнях. Доведено суттєві переваги краєзнавчої електронної бібліотеки як інноваційного бібліотечного продукту, головними серед яких визначено: удосконалення складу цифрових краєзнавчих ресурсів; поліпшення обміну кра

2. Taking into account the novelty, significant scientific and practical importance of the formation of a system of local history e-libraries in the South of Ukraine, their concept sphere was developed, based on an adequate selection of paradigmatic foundations, priority methodological and scientific prerequisites, basic principles that provide its reliable theoretical, methodological and organizational foundation, contribute to effective functioning in the multi-resource and multi-functional modern information and communication space. The conceptual model of the regional local history e-library of the South of Ukraine, based on five main concepts: corporate, content, value, reader-centered and widely accessible dimensions, is substantiated. It has been proven that the local history e-library consolidates e-resources of local history content and local origin of libraries of various types and species, museums, archives, institutions of higher education, and other institutions, ensuring their long-term storage and wide availability for local and remote users. The composition of it should harmoniously synchronize with the structure of informational local history needs not only of the local population, but also of immigrants and emigrants, the number of which has increased significantly with the strengthening of migration processes. The local history e-library is an open, multi-structural and multifunctional system, «hospitable» to the inclusion of electronic documents of various semantic directions, type-specific formats, areal and authorial origins in its content, capable of expanding its functionality to the requirements and needs of users. The local history e-library

accumulates in its collection electronic local history collections – the most valuable part of rare, especially valuable and unique copies of local history publications, which require priority digitization, long-term storage as a documentary heritage for current and future generations. It is emphasized that increasing the level of effectiveness of the regional local history e-library is ensured by proper regulatory and legal regulation, financial, material and technical, scientific and methodological, organizational and personnel support. The entire array of publications devoted to the problem of formation of local history e-libraries is conditionally divided into seven groups: regulatory and legal documents; the results of scientific research by Ukrainian and foreign specialists; specialized professional magazines and collections of scientific works of Ukraine and the world; materials of international and all-Ukrainian scientific and scientific-practical conferences; public appeals of state, public organizations and unions; information materials of Ukrainian and foreign network media; local history digital projects of libraries of the South of Ukraine (Odesa, Mykolaiv and Kherson regions). It created a reliable source base of research, allowed to reach a well-founded conclusion about the existence of fragmentation and disagreement in views on the formation of the system of local history e-libraries in the Ukrainian and world scientific space; which somewhat slows down the mutual integration process. The reliability of results of the dissertation is provided by a complex of scientific approaches (socio- communicative, systemic, structural-functional, axiological and comparative), as well as methods of scientific knowledge (source analysis, terminological analysis, modeling method, web analysis), which contributed to a holistic understanding of the local history e-library of Southern Ukraine as system formation that functions effectively at the local, regional, interregional, national and global levels. The term system of modern librarianship has been enriched, the content and scope of the basic concept «local history electronic library» has been clarified, under which is proposed to understand an information system that allows reliable accumulation, processing, store and provide for public use of distributed regional e-resources (digital documents, collections and other materials), which have not only local, regional, but also global significance, presented in a reader-friendly form thanks to navigation and search tools, with a single access interface through.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Забіянов Є. В. Краєзнавчий контент як популяризатор наукових бібліотек Одещини у віртуальному просторі. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2020. № 3. С. 58–64. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.3.2020.224275>.
- Забіянов Є. Краєзнавчий контент в е-бібліотеках США. Бібліотечний вісник. 2021. № 3. С. 90–98. DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2021.03.090>.
- Забіянов Є. Краєзнавчі електронні ресурси в освітньому процесі. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 2021. № 8. С. 74–90. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.8.2021.247586>.
- Забіянов Є. Особливості контенту краєзнавчих ресурсів бібліотек півдня України. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 2022. № 10. С. 79–91. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.10.2022.269466>.

- Забіянов Є. Роль громадських організацій у розвитку краєзнавчих електронних бібліотек на прикладі громадської організації «Краєвед». Участь бібліотек у збереженні культурної спадщини та відновленні історичної пам'яті народу: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 7 листоп. 2019 р. Київ, 2019. С. 112–113.
- Забіянов Є. В. Краєзнавчі електронні бібліотеки півдня України як віртуально-дослідницький простір з вивчення регіональної історії. Science, society, education: topical issues and development prospects: Abstracts of I International Scientific and Practical Conference Kharkiv, Ukraine, 16–17 December 2019. Kharkiv, 2019. P. 514–518.
- Забіянов Є. В. Перспективи електронних бібліотек України в умовах діджиталізації суспільства. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі: зб. матеріалів Третьої міжнар. наук. конф., м. Київ, 14–16 травня 2020 р. Київ, 2020. С. 58–60.
- Забіянов Е. Электронные библиотеки и их значимость для географии и краеведения. «Mediul și dezvoltarea durabilă», conferința științifică națională cu participare internațională (5; 2020; Chișinău): Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională «Mediul și dezvoltarea durabilă», Ediția a 5-a jubiliară, 90 de ani ai UST, 30–31 octombrie 2020. Chișinău, 2020. P. 232–234.
- Забіянов Є. В. Електронні бібліотеки – унікальний цифровий репозитарій культурного надбання. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар. наук. конф. (26–27 листопада 2020 р.). Харків, 2020. С. 138–139.
- Забіянов Є. В. Краєзнавча діяльність бібліотек у цифровому середовищі. Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 22–23 квітня 2021 р. Харків, 2021. С. 227–228.
- Забіянов Є. В. Електронні бібліотеки музеїв як складова загальнокультурного тренду. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі: зб. матеріалів Четвертої міжнар. наук. конф., м. Київ, 20–22 травня 2021 р. Київ, 2021. С. 239–242.
- Забіянов Є. Від краєзнавчого блогу до електронної бібліотеки: на прикладі Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського. Діяльність бібліотек у забезпеченні вивчення і популяризації історико-культурної спадщини регіонів: історія, сьогодення, перспективи: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 листоп. 2021 р. Київ, 2021. С. 53–56.
- Забіянов Є. В. Краєзнавчі інформаційні ресурси бібліотек та задоволення читацького попиту. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів, здобувачів, магістрів. Київ, 2022. С. 97–101.
- Забіянов Є. Краєзнавчі електронні ресурси та їх роль при вивченні історії Півдня України. Хаджибеївські читання: матеріали Всеукраїнської наукової конференції з історії України студентів та аспірантів. Одеса, 2022. С. 35–43.
- Забіянов Є. Краєзнавчі електронні ресурси Півдня України та їх роль у регіональній біографістиці. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар. наук. конф. (17–18 листопада 2022 р.). Харків, 2022. С. 175–177.
- Забіянов Є. Робота медіахабу в умовах воєнного стану: досвід Одеської ОУНБ ім. М. Грушевського. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі: зб. матеріалів П'ятої міжнар. наук. конф., м. Київ, 23–24 червня 2022 р. Київ, 2022. С. 100–102.
- Забіянов Є. В. Краєзнавчий контент у російсько-українській інформаційній війні: з досвіду роботи Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів, здобувачів, магістрів. Київ, 2023. С. 167–171.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Планується до впровадження

**Зв'язок з науковими темами:** 0118U100212

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кушнарьов Валерій Володимирович

2. Valerii Kushnarov

**Кваліфікація:** к.культурол.н., доц., 26.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв

**Код за ЄДРПОУ:** 02214159

**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Анісімова Ольга Миколаївна

2. Olha Anisimova

**Кваліфікація:** д.е.н., професор, 08.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Донецький національний університет імені Василя Стуса

**Код за ЄДРПОУ:** 02070803

**Місцезнаходження:** вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Соляник Алла Анатоліївна
2. Alla Solianyuk

**Кваліфікація:** д.пед.н., професор, 07.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківська державна академія культури**Код за ЄДРПОУ:** 30036001**Місцезнаходження:** Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Горбань Юрій Іванович
2. Yurii Horban

**Кваліфікація:** к. культ., професор, 26.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Салата Галина Володимирівна
2. Halyna Salata

**Кваліфікація:** д. і. н., доц., 07.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Новальська Тетяна Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Новальська Тетяна Василівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Крилова Оксана Сергіївна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна